

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/95/2023
Identifikačné číslo spisu:	7520203904
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7520203904.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava-mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovaným 1/ Ing. W. T., narodenému XX. Q. XXXX, K., R. XX, 2/ Q. E., narodenej XX. Q. XXXX, T., K. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Törökom, Rožňava, Šafárikova 8, o zaplatenie 1 371,24 eura s príslušenstvom vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 13Csp/428/2020, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/34/2021 zo 6. septembra 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. septembra 2022 sp. zn. 5CoCsp/34/2021 a rozsudok Okresného súdu Košice-okolie č. k. 13Csp/428/2020-97 z 26. marca 2021 z r u š u j e a k o n a n i e z a s t a v u j e.

Žalovanej 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu proti žalobkyni.

Žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13Csp/428/2020-97 z 26. marca 2021 uložil pôvodne žalovanému R. T., narodenému XX. Q. XXXX povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 371,24 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29. novembra 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 52, § 39, § 53 ods. 6 a 9, § 565, § 100, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka, § 54a Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 5. decembra 2018, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b) a písm. d), § 11 ods. 1 písm. g), § 21 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že právna predchodkyňa žalobkyne spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. uzatvorila dňa 24. mája 2017 so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe

ktorej poskytla žalovanému finančné prostriedky vo výške 1 300 eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach po 38,02 eura. Celková čiastka bola vo výške 1 824,96 eura a celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu vo výške 524,96 eura. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) bola stanovená vo výške 19,61 %, priemerná RPMN vo výške 10,94 % a fixná ročná úroková sadzba vo výške 19,61 %, s dojednaným termínom konečnej splatnosti dňa 20. mája 2021. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Súd prvej inštancie považoval v spore za preukázané, že žalovaný bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, lebo z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že mu bola pripísaná na účet dňa 24. mája 2017 suma 1 300 eur. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad súd prvej inštancie zistil, že žalovaný uhradil celkom 38,02 eura pred podaním žaloby. Z predžalobnej upomienky z 27. septembra 2017 vyplýva, že právna predchodkyňa žalobkyne vyzvala žalovaného na úhradu splátky splatnej v mesiaci júli 2017 do 5. novembra 2017 s tým, že ak nedôjde k úhrade tejto splátky, zároveň ho upozornila na možnosť zosplatnenia celého úveru. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto právna predchodkyňa žalobkyne vyhlásila okamžitú splatnosť úveru z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX z 24. mája 2017 s dlžnou čiastkou v celkovej výške 1 371,42 eura v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23. novembra 2017. Pri skúmaní dojednaných zmluvných podmienok súd prvej inštancie dospel k záveru, že dojednaná odplata úveru vo výške 19,61 % nepresahovala maximálne prípustnú odplatu, preto dohoda o dojednanej odplate je platná a nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Poznamenal, že pri uzavretej zmluve na diaľku, t. j. výlučne prostriedkami elektronickej komunikácie v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku je zjavné, že zmluva nemôže obsahovať vlastnoručný podpis žalovaného. Na základe uvedených dôvodov považoval žalobu za dôvodnú, preto jej v celom rozsahu vyhovel. Spolu s istinou priznal aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 29. novembra 2017 do zaplatenia v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 262 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v priebehu konania po podaní odvolania zomrel dňa XX. Q. XXXX. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 5CoCsp/34/2021-123 zo 17. augusta 2022 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi žalovaného v súlade s § 63 ods. 1 až 3 CSP a to žalovanými 1/ Ing. W. T., narodeným XX. Q. XXXX, V., 2/ R. T., narodeným XX. F. XXXX, K., P. XXXX/X a 3/ Q. E., narodenou XX. Q. XXXX, T., K. XXXX/XX. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že dedičské konanie po poručiťovi je vedené u súdnej komisárky JUDr. Márie Vasilovej, pod sp. zn. 22D/606/2021, ktoré nie je právoplatne skončené. Z oznámenia súdnej komisárky JUDr. Vasilovej z 12. novembra 2021 vyplýva, že okruh dedičov nie je známy. Na predbežné prejednanie sa nedostavila manželka poručiťľa V. T., ani predvolaní Ing. W. T. a R. T.. Odvolací súd následne lustráciou poručiťľa v Registri obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) zistil, že poručiťľ mal aj dcéru Q. E., rodenú T., narodenú XX. Q. XXXX, ako aj že manželka poručiťľa V. T. zomrela dňa XX. N. XXXX. O pokračovaní v konaní s právnyimi nástupcami rozhodol v súlade s § 63 CSP.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 6. septembra 2022 sp. zn. 5CoCsp/34/2021 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalobkyni priznal proti žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania.

3.1. Odvolací súd v odôvodnení skonštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako správne právne vec posúdil. Stotožnil sa aj s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. K odvolacím námietkam uviedol, že neúčast' žalobkyne na pojednávaní nevykazuje porušenie práv žalovaného, preto uplatnenú námietku nepovažoval za dôvodnú. K rozhodnutiu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Slovenskej republiky č. ČVS: ORP-2681/JA-KE-2019 z 31. októbra 2019 (v spise na č. l. 35) uviedol, že nemá žiaden vplyv na uvedené konanie, keďže oznámenie žalovaného bolo odmietnuté. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku týkajúcu sa zisteného skutkového stavu. Zdôraznil, že žalovaný potvrdil, že mu boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1 300 eur, z ktorých uhradil 38,02 eura, čím sa znížil jeho celkový dlh z úveru, ktorý predstavuje čiastku 1 371,24 eura. Poznamenal, že žalovaný mal možnosť finančné prostriedky doručené na jeho účet vrátiť, avšak

tak nekonal. Nepovažoval za dôvodné preto skúmať, kto tieto finančné prostriedky čerpal. Napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 262 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP. Namietala zmatečnosť procesného postupu odvolacieho súdu pred vydaním rozhodnutia o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami poručiťľa, ako aj zmatečnosť napadnutého rozhodnutia vo veci samej. Dôvodila, že odvolací súd i napriek tomu, že nebol ustálený okruh dedičov žalovaného rozhodol o pokračovaní v konaní s potenciálnymi dedičmi pôvodného žalovaného. Vykonala zjavnú nadprácu, ak lustráciou v registri obyvateľov identifikoval dedičov pôvodného žalovaného jeho deti. Nezaoberala sa pritom vôbec možnosťou, že niektorí, prípadne všetci ním identifikovaní potenciálni dedičia môžu dedičstvo po svojom otcovi odmietnuť a tým by u nich absentovala akákoľvek pasívna vecná legitimácia v tomto konaní, nakoľko neboli právnymi nástupcami pôvodného žalovaného. V kontexte uvedeného argumentovala aj tým, že odvolací súd opomenul ustanovenie § 63 ods. 3 CSP, ktoré vo výnimočných prípadoch pripúšťa pokračovať v konaní aj pred skončením konania o dedičstve. Podľa názoru dovolateľky odvolací súd neprihliadal na ustanovenie § 63 ods. 2 CSP, ako aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. rozsudok z 20. januára 2015, sp. zn. 4Cdo/444/2013. Postup odvolacieho súdu preto považovala za arbitrárny, nepredvídateľný, priečiaci sa zneniu § 63 ods. 2 CSP, ako aj ustálenej judikatúre všeobecných súdov (sp. zn. 6Cdo/155/2017, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. augusta 2018 sp. zn. II. ÚS 570/2017). Dodala, že napadnutým rozhodnutím jej bola uložená povinnosť uhradiť pasíva poručiťľa, pričom ani nemieni byť jeho právnym nástupcom z dôvodu, že mieni odmietnuť dedičstvo po poručiťľovi. Napokon namietala, že jej bolo zasiahnuté do práva na spravodlivý proces tým, že ako osobe, ktorá nie je univerzálnym sukcesorom pôvodného žalovaného jej bola uložená povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania žalobkyni. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň podala návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku z dôvodu, že v blízkej budúcnosti bude vydané rozhodnutie o uložení povinnosti nahradiť trovy odvolacieho konania. Prípadným núteným výkonom takéhoto rozhodnutia by tak došlo k vzniku škody na jej strane a k zásahu do práva vlastníť majetok, garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu sa stotožnila s rozhodnutím súdu, ktoré považovala za vecne správne. Navrhla dovolanie zamietnuť.

6. Žalovaný 1/ písomné vyjadrenie k dovolaniu nepredložil.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (ďalej len „dovolací súd“) v súlade s § 35 CSP po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady v zmysle § 428 a § 429 CSP a v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 2/ je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v

tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. Podľa § 438 ods. 1 a 2 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe.

17. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

18. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

19. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

20. Podľa § 63 ods. 1 až 3 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s

dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

21. Podľa § 7 ods. 1 a 2 veta prvá Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne.

22. Procesná subjektivita predstavuje v konaní procesnú podmienku, ktorej neexistencia tvorí spravidla neodstrániteľnú vadu konania. Strata procesnej subjektivity fyzickej osoby je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity). Ak smrť strany v spore (fyzickej osoby) nastane v priebehu sporového konania, t. j. do právoplatného skončenia konania, do úvahy prichádzajú dve procesné eventuality, a to zastavenie konania, alebo pokračovanie v konaní. Zastavenie konania prichádza do úvahy najmä v prípadoch iných ako v majetkových sporoch. V prípade tzv. majetkového sporu je predovšetkým spor, predmetom ktorého bude plnenie, ako aj spor, predmetom ktorého bude subjektívne právo ocenenie alebo vyjadrené v peniazoch, ako aj určovací spor, predmetom ktorého bude peniazmi ocenené súkromné subjektívne právo sporových strán. Typickým príkladom je spor o určenie vlastníckeho práva. V takých prípadoch súd obligatórne pokračuje s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prechádza právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide. Zo slovného spojenia vyplývajúceho z § 63 ods. 2 CSP v znení „len čo sa skončí konanie o dedičstve“ treba ustáliť, že rozhodnutie o pokračovaní v konaní s dedičmi fyzickej osoby má nasledovať bezodkladne po skončení konania o dedičstve. Slovo „môže“ uvedené v § 63 ods. 1 veta prvá CSP treba vykladať ako objektívnu možnosť či nemožnosť v konaní pokračovať, nie ako voľnú úvahu súdu, či v konaní bude pokračovať alebo nie. Napokon ustanovenie § 63 ods. 3 CSP normuje, že súd vo výnimočných prípadoch bude môcť pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve. Slovné spojenie „ak to povaha sporu pripúšťa“ treba vykladať prísne reštriktívne. Pôjde najmä o prípady jednoduchých dedičských konaní, kde sa nevyskytuje žiadny spor o dedičské právo, existuje jediný nespochybniteľný dedič a pod. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 226 a 227).

23. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že pôvodný žalovaný R. T. po podaní odvolania zomrel dňa XX. Q. XXXX. Dedičské konanie po poručiteľovi bolo vedené na Notárskom úrade JUDr. Mária Vasilová, Košice, Mlynská 26 pod sp. zn. 22D/606/2021, Dnot 204/2021. Uznesením č. k. 22D/606/2021-30, Dnot 204/2021 zo 4. apríla 2023 s právoplatnosťou od 28. apríla 2023 bolo konanie o dedičstve zastavené v súlade s § 187 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) z dôvodu, že poručiteľ nezanechal žiadny majetok. Z potvrdenia o lustrácii poručiteľa v Notárskom centrálnom registri závetov bolo zistené, že poručiteľ nezanechal žiadny závet ani listinu o vydedení.

24. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd považoval namietaný nesprávny procesný postup odvolacieho súdu za dôvodný. Z jeho postupu je evidentné, že k zisteniu do úvahy prichádzajúcich dedičov dospel na základe lustrácie poručiteľa v registri obyvateľov i napriek skutočnosti, že z oznámenia súdnej komisárky JUDr. Márie Vasilovej (v spise na č. I. 113) vyplynulo, že okruh dedičov nebol ustálený z dôvodu nedostavenia sa predvolaných na predbežné prejednanie dedičstva. Námietku týkajúcu sa procesnej aktivity odvolacieho súdu, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovanej 2/ v konaní, možno považovať za opodstatnenú. V prípade neustálenia a spornosti okruhu do úvahy prichádzajúcich dedičov po pôvodne žalovanom, bolo povinnosťou odvolacieho súdu konanie prerušiť v súlade s § 162 ods. 1 písm. a) CSP do skončenia konania o dedičstve po poručiteľovi. Žalovaná 2/ preto dôvodne namietala existenciu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, v dôsledku ktorej možno konštatovať porušenie jej práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP.

25. Najvyšší súd v rozsudku z 20. januára 2015 sp. zn. 4Cdo/444/2013 uviedol, že „k nadobudnutiu

dedičstva však nedochádza len na základe smrti poručiteľa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, konanie o dedičstve začína aj bez návrhu a v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. V dobe od smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím súdu (§ 175p, § 175q, § 175 zca O. s. p.), tu teda nemôže byť istota, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí, a to najmä, kto bude poručiteľovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov. Ak zanechal poručiteľ viac dedičov, sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. Ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú a majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O. s. p."

26. Ak bolo dedičské konanie zastavené pre nemajetnosť poručiteľa, resp. poručiteľ zanechal len majetok nepatrnej hodnoty a zároveň nebolo ani v prebiehajúcom sporovom konaní preukázané, že by poručiteľ mal iný majetok, ktorého existencia by umožňovala súdu samostatne uvážiť, či vo vzťahu k tomuto majetku prichádza do úvahy právne nástupníctvo inej osoby, je potrebné konanie zastaviť podľa § 63 ods. 1 CSP, keďže z povahy vecí nie je možné v konaní pokračovať, ak neexistuje právny nástupca zomrelej strany, teda osoby, ktorú právny poriadok dosadzuje vo vzťahu k neuhradeným dlhom do právneho postavenia zomretého podľa § 470 Občianskeho zákonníka.

27. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 449 ods. 1 a 2 CSP a konanie zastavil v súlade s § 450 CSP v spojení s § 438 CSP a § 161 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 63 ods. 1 CSP. Strata procesnej subjektivity predstavuje neodstrániteľnú podmienku konania, pre ktorú nie je možné v konaní pokračovať. Vzhľadom na rozhodnutie z procesných dôvodov, dovolací súd nerozhodol o návrhu na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP. V súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

28. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej 2/ v dovolacom konaní v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému 1/ (§ 77 CSP) dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú (R 72/2018).

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.